

γανούδα ἡ, Β. Εὔβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάνος (Π) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐδα.

Ἀραιὸν λευκὸν στρώμα, ἐπὶ χιόνος: Ἐκαμε ἴσα ἴσα νῖὰ γανούδα.

γανοχειλιάζω Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ. Φιλιππούπ.) Μύκ. γανουχ'λιάζον Θεσσ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γάνος (Π) καὶ χεῖλη.

1) Ἐχω τὰ χεῖλη λευκὰ (ὡς ἡ γλῶσσα ἡ ἔχουσα ἐπίχρισμα λευκόν) Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ. 2) Στενοχωροῦμαι Α.Ρουμελ. (Στενήμαχ.) 3) Ἀπαυδῶ, κουράζομαι Μύκ.: Ἀπ' τὸ μίλ'σε μίλ'σε γανοχειλιάσει.

γανοχειλιάσι ἡ, ἀμάρτ. γανοχειλιάσι Μύκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γανοχειλιάζω.

1) Ὑπερβολικὴ δίψα. 2) Ὑπερβολικὴ κόπωση. Συνών. γανοχειλιάσμα.

γανοχειλιάσμα τό, Μύκ.

Ἐκ τοῦ ρ. γανοχειλιάζω.

Γανοχειλιάσι 2, ὁ ἰδ.

Γανοχωρίτικος ὁ, Λεξ. Βλαστ. 415.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Γανοχωρίτης, ὁ ἐκ τοῦ τοπων. Γανόχωρα.

Εἶδος χοροῦ, ὁ ὁποῖος συνηθίζεται εἰς τὰ Γανόχωρα τῆς Θράκης.

γαντένιος ἐπίθ. Ἀθῆν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἐνιος.

Ὁ ἐκ λευκοῦ λεπτοῦ δέρματος κατεσκευασμένος (ἐξ οὗ συνήθως γίνονται τὰ γάντια): Στέφανα ἢ στεφάνια γαντένια. Συνών. γάντινος.

γάντζα ἡ, πολλαχ. γκάντζα Θράκ. (Σαρεκκλ.) κάντζα Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σκοπ.)—Λεξ. Περίδ. Βυζ. κάντζα Σκόπ. κάντζα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γάρτζα Πόντ. (Κολων). σγάντζα Εὔβ. (Αὐλωνάρ. Κύμ. Στρόπον.) κάντζα Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Μακεδ. (Καστορ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος.

1) Ἀγκιστρον πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κολων. Τραπ. Χαλδ.) β) Ἀρπάγη, ἄγκυρα λέμβου Λεξ. Περίδ. Βυζ.

γ) Ράβδος ἀγκυλωτὴ εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον κατάλληλος διὰ νὰ συλλάβῃ καὶ ἔλκῃ τι πρὸς ἑαυτὴν Λεξ. Αἰν.

δ) Κοντὸς μετὰ σιδηροῦ ἀγκυλίου εἰς τὸ ἓν ἄκρον εὐχρηστος εἰς τὰ πλοῖα πρὸς συγκράτησιν ἐξ ἄλλων πλοίων ἢ ἐκ τῆς ξηρᾶς Λεξ. Αἰν. 2) Ταινία ἐξ ὑφάσματος ἔχουσα εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον ἄγκιστρον μετάλλινον, διὰ τοῦ ὁποῖου συγκρατοῦνται ἐνδύματα κατὰ τὴν ραφὴν Θράκ. (Ἀδριανούπ. Σαρεκκλ.) Πόντ. (Τραπ.) 3) Προεξέχουσα τοῦ τοίχου σανὶς πρὸς στήριξιν ἀντικειμένων Πάρ. 4) Ἀκανθωτός τις θάμνος, τοῦ ὁποῖου οἱ κλώνοι ὁμοιάζουν μὲ ἄγκιστρα Εὔβ. (Κύμ. Στρόπον.) 5) Ἀγρία ἐλαία Εὔβ. (Αὐλωνάρ.)

γαντζάκι τό, σύννηθ. γαντζάκι Κρήτ. Νάξ. (Γαλανᾶδ.) γαντζάσι Μεγίστ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. γάντζος.

Μικρὰ ἀρπάγη, μικρὸν ἄγκιστρον.

γάντζαρος ὁ, πολλαχ. γάντζαρους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γάντζαρος Νάξ. (Γαλανᾶδ.)

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. γάντζος διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - αρος.

1) Μεγάλῃ ἀρπάγῃ, μέγα ἄγκιστρον πολλαχ. 2) Φόβητρον τῶν μικρῶν παιδίων Μακεδ. (Βλάστ.)

γαντζάρω ἀμάρτ. Μέσ. ἀγαντζάρομαι Κέρκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος.

Μέσ. πιάνομαι ἀπὸ τινος πράγματος: Εἶναι π' ἀγαντζάστηκε ἀπὸ 'να κλαρί, ἄλλῳθ' θά 'πεφτε κάτω. Συνών. γαντζαρώνω.

γαντζαρώνω Νάξ.

Ἐκ συμφύρ. τῶν ρ. γαντζάρω καὶ γαντζώνω.

Γαντζάρω, ὁ ἰδ.: Σὰν τὸν ὄφι γαντζαρώνει ἀπάνω μου.

γαντζέλλι τό, ἀμάρτ. γαντζέλλι Κρήτ. γαντζέλλι Κῶς κατζέλλ' Λέσβ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - έλλι.

1) Ἀγκιστροειδὲς ὄργανον, ἐξ οὗ ἀναρτοῦν πράγματα Κρήτ. Λέσβ. 2) Νύχι Κῶς. 3) Νύχι τοῦ ἱέρακος Κρήτ.

γαντζέρνω ἀμάρτ. γαντζέρνω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος.

Συλλαμβάνω διὰ γάντζου. Συνών. γαντζώνω Α 1

γαντζερὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. σγαντζερὸς Λευκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ερος.

Ὁ ἔχων ἀγκύλας, ἀγκιστροειδής.

γάντζι τό, ἀμάρτ. γάντζ' Στερελλ. (Ἀράχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος.

Ἐξάρτημα τοῦ ἀρότρου κρεμάμενον ἐκ τοῦ λαιμοῦ τοῦ ἀροτριῶντος ζεύγους.

γαντζι τό, Πόντ. (Ὁφ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Κνήμη, σκέλος, Πβ. ἀγαντζίζω.

γαντζίδι τό, ἀμάρτ. γαντζίδ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἰδι.

Ἐδωδιμὸν τι χόρτον ὀνομασθὲν οὕτω προφανῶς ἐκ τῆς ὁμοιότητός του πρὸς ἄγκιστρον.

γαντζινέλλι τό, ἀμάρτ. γαντζινέλλι Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γαντζίνι < γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - έλλι.

Ἀγκιστρον, ἀρπάγη πρὸς ἀνέλκυσιν τῶν ἀντλητηρίων τῶν φρεάτων.

γαντζομούστακος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἄτζομούστακος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γάντζος καὶ μουστάκι.

Ὁ ἔχων μύστακα ἀγκιστροειδῆ.

γάντζος ὁ, σύννηθ. γάντζους βόρ. ἰδιωμ. γάντζος Σῦρ. γάντζους Ἡπ. Μακεδ. γάντζος πολλαχ. γάντζος πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γάντζος Θήρ. Κῶς Μύκ. γάντζος Σύμ. κ. ἄ. σγάντζος πολλαχ. ἄτζος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γκάντζος Εὔβ. (Κάρυστ.) γκάντζους Θράκ. γάντζος Ἡπ. γάντζος Ἡπ. γάντζος Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) γάντζο τό, πολλαχ. γάντζο πολλαχ.

Ἐκ τοῦ Βενετ. ganzo καὶ τοῦ Ἰταλ. ganzio. Τὸ σγάντζος ἐκ τοῦ πληθ. τοὺς γάντζους κατὰ πλημμελῆ χωρισμόν.

1) Πᾶν ὄργανον ἀγκιστροειδὲς χρησιμεῖον εἰς τὴν

ανάρτησιν ἢ ἐξάρτησιν ἢ συγκράτησιν διαφόρων πραγμάτων σύνηθ. : Κρέμασε 'ς τὸ γάντζο τὸ κρέας - τὸ ψάρι - τὸ φόρεμα κττ. Πάνομαι ἀπὸ τὸ γάντζο σύνηθ. β) Πληθ., οἱ ὄνυχες τῆς γαλῆς Σάμ. : Οὐ γάττους μὲ τσαγκούρησι μὲ τὰ γάτζα τ'. 2) ἸΚοντός ξύλινος φέρων εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον ἀγκύλην σιδηρᾶν, διὰ τῆς ὁποίας συγκρατοῦνται πλοιάρια πρὸς ἄλληλα ἢ πρὸς τὴν ξηρὰν σύνηθ. 3) Ἐργαλεῖον διὰ βαθείας αὐλακώσεις καὶ ἐγκοπὰς Ναύστ. 4) Ἐνώτιον Θήρ. Συνών. σκουλαρίκι.

5) Εἶδος σταφυλῆς (ἐκ τοῦ σχήματος τῆς ραγὸς) Ἡπ.

γαντζούδι τό, γαντζούδι Κύπρ. γαντζούδι πολλαχ. γαντζούδ' πολλαχ. βορ. ιδιωμ. σγαντζούδι Πελοπν. (Λάστ.) σγατζούδ' Εὐβ. (Στρόπον.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος, καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐδι.

1) Πᾶς μικρὸς γάντζος (ιδ. σημ. 1) ἐνθ' ἄν. 2) Ἀγκιστροειδὲς ἀργυροῦν κόσμημα τῆς γυναικείας ἀμφιέσεως, ἀργυροῦν θηλυκωτήριον Εὐβ. (Στρόπον.) κ. ἄ. 3) Εἶδος ἀργυρᾶς πόρπης, τὴν ὁποίαν οἱ φουστανελλοφόροι φέρουν εἰς τὴν ζώνην καὶ συνήθως εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τῆς ὀσφύος Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. 4) Ἀργυροῦν κόσμημα τῶν τσαρουχίων Πελοπν. (Λάστ.) κ. ἄ.

γαντζούνα ἡ, ἀμάρι. γατζούνα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - οὐνα.

1) Μέγας γάντζος, μέγα ἄγκιστρον. 2) Μακρὸς ξύλινος κοντός φέρων εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον σιδηρᾶν ἀγκύλην, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκόπτοντες καταβιβάζουν τοὺς καρπούς τῶν ὑψηλὰ εὐρισκομένων κλάδων.

γαντζουνᾶς ὁ, Μεγίστι.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαντζούνη καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ᾶς. Σύρμα ἀγκυλωτὸν εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον, διὰ τοῦ ὁποίου πλέκουν.

γαντζούνι τό, Τῆν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ούνι.

Πᾶν ἄγκιστροειδὲς ὄργανον. Συνών. γάντζος 1.

γαντζουνιάζω ἀμάρι. γατζουνιάζω Τῆλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαντζούνι.

Μέσ. ἀναρριχῶμαι. Συνών. σκαρφαλώνω.

γαντζουνωτός ἐπίθ. ἀμάρι. γατζουνωτός Κρήτ.

(Σέλιν.) γαζ-ζουνωτός Κῶς.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γαντζούνα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ωτός.

Ὁ ἀγκύλος κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον : Ραβδί γατζουνωτό.

γάντζωμα τό, σύνηθ. γάντζουμα βόρ. ιδιωμ. γάντζωμα πολλαχ. γάντζουμα πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαντζωμαν Πόντ. ἄτζωμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαντζώνω.

1) Ἀνάρτησις ἢ ἐξάρτησις πραγμάτων τινος δι' ἀγκίστρον σύνηθ. 2) Μεταφ. στενὴ ἐπαφή, προσκόλλησις σύνηθ. : Τοῦ 'καμε ἓνα γάντζωμα, ποῦ δὲ μποροῦσε νὰ τὸν ξεκολλήσῃ ἀποπάνω του.

γαντζώνυχος ἐπίθ. Κύν. κ. ἄ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γάντζος καὶ νύχι.

Ὁ ἔχων γαμψοὺς ὄνυχας, γαμψώνυχος.

γαντζώνω σύνηθ. γαντζώνου βόρ. ιδιωμ. γαντζώνω πολλαχ. γαντζώνου πολλαχ. βορ. ιδιωμ. γαν-

τζώνω Ἡπ. γαντζώνου Ἡπ. γαντζώνω Κῶς. γαντζώνω Σύμ. γαντζώνω Πόντ. γαντζώνω Ἀμοργ. γαντζώνω Παξ. σγαντζώνω Κύπρ. Πελοπν. (Μάν. Παππούλ.) σγατζώνω Λευκ. ἄτζώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος, παρ' ὃ καὶ σγάντζος.

Α) Ἐνεργ. 1) Συγκρατῶ, συλλαμβάνω τι δι' ἀγκίστρον σύνηθ. : Γαντζώνω καὶ δὲν πέφτει. Γαντζώθηκε τὸ ψάρι. Μετοχ. γαντζωμένος, στενωὺς συνημμένος, συγκεκρατημένος διὰ γάντζου ἢ ὡς διὰ γάντζου. Καὶ ἀμτβ. προσκολλῶμαι πρὸς σύνηθ. : Γάντζωσε τὸ τσεγκέλι καὶ δὲ ξεκολλᾷ. Γάντζωσε τὸ ρούχο 'ς τὸ βάτο. || Φρ. Γαντζώνω σὲ κάποιον (προσκολλῶμαι εἰς τινά, ἔχομαί τινος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν θέλω ν' ἀπομακρυνθῶ). Συνών. γαντζέρω. 2) Κομβώνω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Τὸνε γάντζωσα (τοῦ κούμβωσα τὸ ρούχο).

Β) Μέσ. 1) Ἀγκιστρώνομαι, προσκολλῶμαι ὡς ἄγκιστρον πολλαχ. : Τὰ νύχια τῆς γάτας γάντζωσαν 'ς τὸ χέρι μου. 2) Ἀναρριχῶμαι, ἀνέρπω πολλαχ. : Γαντζώθηκε 'ς τὸν τοῖχο. Συνών. γαντζουνιάζω, σκαρφαλώνω.

γαντζωτός ἐπίθ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντζος καὶ τῆς καταλ. - ωτός.

Ἀγκιστροειδής : Γαντζωτός μακαρᾶς.

γάντι τό, κοιν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *gant*. Παρὰ Σομ. γουάντι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Ἰταλ. *guanto*.

1) Χειρόκτιον κοιν. : Γάντια μάλλινα - πάνινα - πέτσινα κττ. || Φρ. Φέρεται μὲ τὸ γάντι (εὐγενῶς). Τοῦ μιλάει μὲ τὸ γάντι (συνών. τῇ προηγουμένῃ). Τοῦ πέταξε - τοῦ ῥοιφε τὸ γάντι (τὸν προσεκάλεσεν εἰς μονομαχίαν, ἐκ παλαιότερας συνηθείας) κοιν. Εἶναι κουμπὶ καὶ γάντι (ἀπόφως ἐνδεδυμένος) Σῦρ. || Παροιμ. Γάντις μὲ γάντια ποταμούς δὲν πιάνει (ἐπὶ τοῦ δεσμευομένου καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του) (Ἀνατ. Ἐπιθ. 1,451). β) Οἰονδήποτε κάλυμμα τῆς χειρὸς χρησιμεῖον εἰς προφύλαξιν Λέσβ. (Μυτιλήν.) 2) Εἶδος μαλακοῦ δέρματος χρησιμεύοντος εἰς κατασκευὴν ὑποδημάτων πολυτελῶν Ἀθῆν.

γάντινος ἐπίθ. Ἀθῆν. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ινος. Γαντένιος, ὁ ιδ.

γαντοφορεμένος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάντι καὶ τοῦ φορεμένος μετοχ. τοῦ ρ. φορῶ.

Ὁ φορῶν χειρόκτια : Πάντα τὸν βλέπει κάνεις γαντοφορεμένο. Χέρι γαντοφορεμένο.

γάνωμα (1) τό, κοιν. γάνουμα βόρ. ιδιωμ. καὶ Τσακων. γάνωμαν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) γάνωμα Πελοπν. (Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γανώνω (1).

1) Ἡ διὰ κασιτέρου ἐπάλειψις χαλκίνου σκεύους, κασιτέρωσις κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Τὸ καζάνι - ὁ τέντζερης θέλει γάνωμα. β) Ἡ ἐπάλειψις πηλίνου ἀγγείου δι' ἰδιαιτέρας ὕλης πρὸς κλείσιν τῶν πόρων καὶ στίλβωσιν Πόντ. (Τραπ.) γ) Λάμψις, λευκότης Θράκ. (Μάδυτ. κ. ἄ.) 2) Πληθ. γανώματα, τὰ χάλκινα ἐν γένει σκεύη Εὐβ. (Ὁρ.) Θράκ. - ΠΠαπαχριστοδ. Θράκ. Ἡθογρ. 4, 11. : Ἡ νύφη δὲν ἔχει πάρει τὰ γανώματά της Ὁρ. Ἀστραφταν οἱ πόρτες καὶ τὰ πατώματα καὶ τὰ γανώματα τῆς κουζίνας ΠΠαπαχριστοδ. ἐνθ' ἄν.

